

שובו

מוסדות ברסלב שובו בנים – נחמת ציון
בנשיאות הגה"צ הרב אליעזר ברלנד שליט"א

בנים

גליון ק"צ
פרשת ראה
כ"ד אב תשפ"ו

זמני שבת קודש

י-ם	ח"א	ח"ב	ב"ש
18:55	19:10	19:05	19:14
20:08	20:11	20:11	20:09
20:46	20:43	20:46	20:45

הזמנים לפי לוח עיתים לבשר

מאת מוריני
הרב שליט"א

צדקה תציל ממוות

"פתח תפתח את ירך לאחיד לעניך ולאבינך בארצך" דברים ט"ו, י"א

זה המנהג של הצדיקים – לא אוכלים לבד! האוכל זה לא שלך, אתה לא בעל הבית על האוכל. אתה צריך תמיד לדעת שהאוכל הזה הוא של ה'. אתה מתחלק עם האוכל הזה עם עוד מישהו, האוכל הזה הוא מתנה מה'. הכסף הוא לא שלך, אתה רק בעל פיקדון. כל מה שיש לך – זה לא שלך, זה שייך לכלל ישראל! שולחים לך עני, כי עכשיו רוצים להציל אותך! "צדקה תציל ממוות" – זה לא איזה פתגם, זה כפשוטו ממש! הצדקה מצילה ממוות! צדקה זה למעלה מהכל.

תזין את הכסף – ותראה שפע

כשאדם נותן צדקה, הוא עולה לעולם האצילות, הוא עולה למעלה מכל המולות, למעלה מכל החוקים, מהכוכבים, ומתבטלות כל הגזרות שגזרו עליו. אדם צריך לתת צדקה, את המעשר, את החומש – בסוף הוא יראה שזה יתרבה לו. הוא ייתן מאה דולר – הוא יקבל אלף דולר! הוא ייתן אלף דולר – הוא יקבל מאה אלף דולר! הוא יראה את זה! ולכן כסף נקרא "זוזים", כי צריך להזין אותם. צריך להזין את הכסף, אל תשאיר אותו אצלך בכיס. תזין אותו, תזין את המעשר, תמסור את זה הלאה, תזין את זה הלאה! אם תזין – תראה שזה יהיה כפול ומספול!

זה שכתוב: "ובחנני נא בזאת אמר ה' צבאות, אם לא אפתח לכם את ארובות השמים והריקותי לכם ברכה עד בלי די" (מלאכי ג, י). בדרך כלל אסור לבחון את ה', אבל דבר אחד שמוותר לבחון בו את ה' – זה בצדקה. ברגע שאדם ייתן צדקות, ייתן אפילו משהו, הוא יראה שהפרנסה מתחילה לעופף לו! יתחילו לזרום לו כספים, יהיה לו שפע! וזה שמסביר הרב' (תורה כג): "והיה שדי בצריך וכסף תועפות לך" (איוב כב, כה) – "והיה שדי" מי שמרגיש את צער השכינה (שדי), את הצער של כל יהודי, ועוזר לכל יהודי, שזה "שדי בצריך" – אזי יזכה ל"כסף תועפות לך", שפרנסתו תעופף לו כציפור.

המגיד והבית יוסף – סוד "פתוח תפתח"

אדם צריך לדעת שהתיקון שלו זה "פתוח תפתח", כמו שהמגיד אמר לבית יוסף: אינך יודע איזה אישה נתנו לך. ושעה שלמה המגיד היה חוזר על הדיבור: "ראוי לך לדעת", וכל זה כדי להכין אותו לגילוי הגדול הזה – שיידיע שיש באשתו נשמה גבוהה מאוד, שהייתה תלמיד חכם גדול בדור הקודם. ורק בגלל שהיה בו איזה פגם, שלא הייתה לו יד רחבה כמו שראוי, במיוחד לתלמיד חכם, לפתח ידו כראוי לקיים "פתוח תפתח" – לכן הוא נידון שיצטרך לחזור בגלגול בגפה של אשתו של הבית יוסף. ואז הניסיון שלה היה לתת את כל כספה לבית יוסף, ועל ידי זה לעזור לו להוציא את השולחן ערוך, וכן לשרת ולשמש אותו בעבודת הקודש שלו.

המגיד אמר לו: אם היית יודע מי זאת אשתך – היית מתעלף. וצריך אתה להיזהר בכבודה מאוד מאוד. ותדע לך, שכל מה שהיה לך שידוך קודם שלא הצליח, ולנסחב זמן רב – הכל בכדי שתזדכך יותר ויותר, שעל ידי זה תהיה ראוי לשידוך זה. וכל אדם צריך לדעת: שבודאי יש באשתו מעלה גבוהה ונפלאה, ומי יודע אם היא לא הייתה איזה נשמה של תלמיד חכם גדול בדורות הקודמים, שבאה רק לתקן איזה תיקון קל – ולכן צריך לכבד אותה מאוד. כמו שכתוב "ישמח משה במתנת חלקך", שזה נאמר על אשתו של אדם – שכל אחד ואחד צריך לשמוח מאוד במתנה שקיבל מה'.

הגמרא אומרת (ירושלמי סנהדרין, פרק חלק): "יד ליד לא ינקה רע" – כשמחזירים לאדם ישר את המצווה, סימן שהיא לא התקבלה. אדם עושה משהו, רוצה מיד לראות כבר עשרת אלפים רובל, רוצה כבר לראות את הפירות: נתתי הרבה צדקה, "עשר תעשר" – עשר כדי שתתעשר. רוצה כבר וילה עבור הצדקה שנתתי. אדם צריך לדעת שאם מיד מחזירים לו את המצווה, סימן שזרקו לו את המצווה בפנים.

הרב' היה משתוקק שתהיה לנו את הבחינה הזאת – לזרוק את הכסף, לחלק את הכסף לצדקה! לא לצבור כסף! לא להתאוות לכסף! הוא היה חפץ ומשתוקק מאוד לזכות אותנו להגיע להנהגה הקדושה הזאת, כמו הבעל שם טוב, כמו הנועם אלימלך, שזרקו את הכסף כל יום, ונתנו אותו לצדקה, ולא השאירו מיום לחברו. אבל הרב' אומר (חיי מוהר"ן נה): אני לא רוצה שיהיה לכם בלבול הדעת מהעבודה הזאת. אני לא רוצה שבבית אחת תקפצו לדרגה הזאת! אל תזרקו את הכסף מיד באותו יום! אם יש לך חובות – תשלם אותם!

לשנא את הבצע

קיבלת כסף – תוריד את המעשר! תעשה צדקה! אם אתה בדעה של חומש – זה עוד יותר גבוה! אבל אל תשאיר את האיש והילדים רעבים. לפחות תדעו לשנא את הכסף! תהיו "שונאי בצע", אל תעשו מהכסף דבר קדוש. אנשים חושבים שכסף זה הדבר הכי קדוש בעולם, אומרים על זה "קדוש, קדוש, קדוש", רק מקדשים את זה. תדעו שזה הטומאה הכי גדולה, וצריכים להתבייש שחושבים על כסף. לכן אדם צריך שיהיה לו את העיקרון הזה, את הנכונות הזאת, את הרצון הזה – להגיע לדרגת הצדיקים, לבטוח בה ולשנא את הבצע, לפזר לצדקה כמה שיותר, לשנא את הכסף בתכלית תכלית השנאה.

הצדקה פותחת את כל השערים

כל יום ויום יש ניסים חדשים לגמרי, שלא היו מעולם. אז מה אדם דואג? אדם מפחד לתת צדקה – תן צדקה! תן משהו, אל תפחד, הכל יפתח! כל שערי

השמים יפתחו לך, כמו שכתוב "פתוח תפתח". אדם נותן צדקה – אז הוא פותח את כל השערים: שערי הדעת, שערי החכמה, שערי הבינה, שערי תפילה, שערי שידוכים, שערי פרנסה. כששולחים לאדם משהו עני, זה סימן שרוצים להציל אותו! רוצים להציל אותו מאיזו פורענות, מאיזה אסון. הילד שלך חולה? תן צדקה – יהיו ניסים, תהיה רפואה. על ידי הצדקה תוכל לרפאות עוד אחרים גם כן.

אומר הוזהר הקדוש (קיא): "וצדקה תציל ממוות" – מאי טעמא? בגין דצדקה אילנא דחיי הוא, ואתער על ההוא אילנא דמותא, ונטיל אינון דאחידין ביה, ושזיב לון מן מותא! מאן גרים לההוא אילנא דחיי דאתער להאי? הווי אימא: ההיא צדקה דאיהו עביד, כביכול הוא עביד ליה לעילא, כמה דאת אמר "עושה צדקה בכל עת". ברגע שאדם מחלק צדקות, הוא לא יודע איזה ניסים יהיו לו! איזה פלאות יהיו לו! הוא נכלל בעץ החיים, הוא נמצא למעלה מהטבע! בעולמות אחרים לגמרי! הוא בכלל לא נמצא בעולם הזה! הוא שולט על כל העולמות, על כל המולות, הוא יכול לבטל את כל הגזרות מעליו ומעל כל ישראל.

צדיקים נוהגים לא לשבת לאכול בלי אורחים! זה היה המנהג של אברהם אבינו,

שו"ת לשולחן שבת

מים מצידנית

נטילת ידים ממים שקידרו צידנית

ונותן בתוכו חתיכת בשר כדי לדעת משקלה לפי מה שיגיעו המים לשנתות – דזה הוי מלאכה במים, משום שנתן את הבשר בתוך המים, לבין אם נותן כלי עם מים במשקל ושוקל נגדו – דלא חשיב מלאכה במים. וזו נראית כוונת הפרי מגדים בא"א סו"ס תנ"ה, שהסתפק במי שנתן כלי עם מים חמים כדי להחם את רגליו (כעין בקבוק חם) ונתקרו, אם מותר לטול בהם ידים, ומסיק בצ"ע. ולכא"ל הלא לקרר הוי מלאכה, ולמה לחמם לא ייחשב למלאכה? וכנראה כוונתו, משום שלא מחמם רגליו בתוך המים ממש אלא על ידי כלי, ובזה הסתפק הפמ"ג אם דומה לשקילה על ידי כלי או לא.

ולפי"ז, הכא נמי הרי אין המצרכים נמצאים בתוך המים ומתקדרים על ידם, אלא מחוץ לבקבוק, וכה"ג אף שמקדרים ממש את המוצרים ונעשית מלאכה על ידם – לא חשיב מלאכה במים, כמו משקל כנגד המים. ויש לדון בזה בעוד סברא, דפסק המחבר ביו"ד סי' ר"א סעי' ל', שהשגל והברד והכפור אין שאיבה פוסלת בהם, ואפשר לעשות מקוה משגל ולא נחשב שאוב, משום שפנים חדשות באו לכאן, ותו אין בהם פסול של מים שאובים. וכמו כן יש לומר לענין מלאכה, דאפי' נחשב שנעשית מלאכה בקרח זה, מכל מקום כיון שאח"כ הופשר והפך למים – פנים חדשות באו לכאן, ויהא אפשר לטול בו ידים.

מעשה שאלה: בקבוק מים קפואים שנתנו בתוך צידנית על מנת לקרר את תכולתה, או שישמרו על טריות המוצרים הנמצאים בה – האם אפשר לטול ידים במים אלו אחרי שהופשרו?

תשובה: בשו"ע סי' ק"ס סעי' ב' עשה במים מלאכה, או ששרה בהם פתו, אפי' נתכוון לשדות בכלי זה ונפל לשני – פסולים, ואם צינן יין במים – פסולים.

ובמשנ"ב סק"ט כ' שציננו היין במים חשיב מלאכה, משום שעל ידי המים נצטננו. אבל אם היה היין צונן, ונתן לתוך המים רק שלא יתחממו מחום היום –

כשרים, וה"ה אם נתן לתוכם דגים חיים שלא ימותו, אין זה נחשב לעשיית מלאכה. ולהלן שם בס"ק י"א הביא המשנ"ב ממג"א ועוד אחרונים, שאם שרה ידקות במים כדי שלא יכמושו – מיקרי מלאכה ופסולים, ויש חולקים ע"ז. ובשעה"צ ס"ק י"ז ביאר החילוק לדעת המג"א, שהמים מוסיפים לחלוות לידקות, ומשום זה אינם נכמשים, והוי עשיית מלאכה במים. ולכאורה לפי זה, יהיה חילוק בין אם המים משמשים לקרר את המוצרים הנמצאים עמם, דכיון שהם פועלים לקרר – הוי מלאכה, כמו לצנן יין, לבין אם נתנו את הקרח כדי לשמור עליהם שלא יתקרו, דלא נחשב עשיית מלאכה בקרח.

אלא שבגמ' דגיתין נ"ג: מצינו שיש חילוק בין אם שוקל בשר בתוך מים, והיינו שיש מים בכלי עם שנתות,

סיפור לפרשה

לבהור בטוב

"דאָה אַנכי נתן לפניכם היום בְּרָכָה" דברים י"א, כ"ז

בימים שבהם ישב רבינו הקדוש, בעיד מדווידיבקה, הלכה חבורת תלמידיו וגדלה, ומבקשי אמת נהרו אליו מכל עבר. אחד מגדולי התורה שהתקדבו אליו באותה תקופה היה רבי אהרן מקרסין. אביו, רבי משה, שכיהן כאב"ד בקרסין, זכה בצעירותו לראות את הבעש"ט הקדוש, אך על הבן אמרו שכוחו יפה משל אביו – בחריפות, בגאונות ובעבודת ה' עלה עליו.

יום אחד הגיע לרבי אהרן מכתב מדודו, תושב מדווידיבקה, שביקש ממנו לבוא ולפשר בין שני סוחרים שהסתכסכו בענייני ממון. למרות הקור העז של סוף טבת יצא רבי אהרן לדרך, והגיע לבית דודו סמוך לשקיעה, עטוף בפרווה מפני השלג. והנה, שלושה בתים משם עמד ביתו של רבינו. עוד לא הספיק האורח להפשיט ליד התנור, וכבר נשמעה דפיקה בדלת: שליח מרבינו מזמין לבוא. רבי אהרן, שכבר שמע על גדולתו של רבינו, יצא מיד.

כשנכנס, הושיט לו רבינו יד לשלום, החזיק בה זמן ממושך, ואמר: "ידך קרה מאוד, אצלי תחמם את הידיים". ומיד ביאר: הידיים רומזות לאמונה, כנאמר "ויהי ידיו אמונה" – ואצלי העיקר הוא האמונה. כל אותו לילה שוחחו השניים, ולבסוף קם רבי אהרן נרגש וקרא: "רבי! הלוואי שאזכה בעולם הבא להבין את שיחות החולין שלכם!" מאותו לילה נקשרה נפשו ברבינו ונעשה תלמידו המובהק. כשעבר רבינו לברסלב, פעל שרבי אהרן יתמנה שם לרב, וכך ישב על כס הרבנות בברסלב עד סוף ימיו.

פעם שלח רבינו את רבי נתן בשליחות אל רבי אהרן. בשו"ב שאלו: "מה שלום אהרלה שלי?" השיב רבי נתן: "ראיתיו ועיניו אדומות מבכי". אמר רבינו: עליו נאמר "כיושב סתר לחלות פני מלך, מראה כהן" – כפי שהפייטן מדמה את מראהו הנשגב של הסהן הגדול ביום הכיפורים לאדם היושב בסתר ומתחנן לפני מלך מלכי המלכים.

פעם גילה לו רבינו: "החודש שלך הוא אב" – רמז שבחודש זה יסתלק. באחד הקיצים חלה רבי אהרן, וכשקרב חודש אב, והוא רק בן חמישים ואחת, חשש מאוד. משעבר החודש בשלום, שמח ואמר לבני ביתו: "יש לכם אותי לעוד אחד עשר חודשים!" – כה שלמה היתה אמונתו בדברי רבו. מאז, מדי שנה ביום השני של ראש חודש אלול, ערך סעודת הודיה, וכך במשך תשע עשרה שנה. בסוף ימיו, חולה ברגליו ומרותק למיטתו, הרגיש שקיצו קרב. ביקש שיעמידו את מיטתו באמצע החדר וכל בני המשפחה יקיפוה, ואמר להם כעין צוואה: "אומרים עלי שאני למדן וחכם, אם כן מבינים אתם שידעתי לבהור בטוב ביותר. דעו: החלק הטוב ביותר שבחברתי בעולם הזה הוא הרבי – וזאת אני מודיש לכם, שגם אתם תבחרו בחלק הטוב הזה".

ביום א' באב שנת תר"ה, יום פטירת אהרן הכהן, בהיותו בן שבעים, נפטר, ונטמן בברסלב.

נקודת אור

מאת: דוד"ג פנחס ברייער שליט"א מחבר ספר 'לגדל' על חינוך ילדים

הרב: "החלפתי משרה. 127 ספרים חיברתי. ר' שמחה בונם שטרן אמר בתנאי אחד: שעה ביום אני יושב ולומד אתך. היה לומד איתי חברותא כל יום שעה, ולא סיפר לאבא שלי – חשב שאבא שלי יודע. 'מסקן' אבא שלו, מה יכל לעשות? זה היה מצב איום ונורא. לא לחינם המון בעלי כשרונות ידרו, רק בגלל זה – לא היתה להם תעסוקה בחיידר". המשיך בגליון הבא א"ה....

לפני הבר מצוה שלי הגיע אבי צ"ל להזמין את הרבי לבר מצוה. אז הרבי אמר לו: 'טוב שבאת. מה עם הילד שלך? הרי הוא היה חולה...! האבא

השתעממתי, לא רק 'יצא מאפכם' אלא יותר מזה... שיטת הלימוד של פעם היתה שונה משל היום. בקיצור, א מעשה: לא ידעתי מה לעשות. החלטתי – יום ראשון בצהריים, אחרי שגמרתי לאכול, הייתי הולך מהחידר וחוזר ביום ראשון הבא".

פעילויות
עזרה וחסד
בקהילה

בס"ד

אב תשפ"ו

א נסיעה בין הזמנים קיץ תשפ"ו

הודעה משמחת לאברכי התאחדות האברכים
**בעז"ה נצא צעירי אברכי ההתאחדות
לנסיעה מיוחדת ומגבשת**

ביום רביעי כ"ט אב ער"ח אלול
יציאה בשעה 03:00 לפנות בוקר
חזור לתפילת ערבית עם מורינו הרב שליט"א
פרטים מדויקים יבואו בהמשך

ההרשמה חובה בקו ההתאחדות 039-318-148 שלוחה 6
עד ליום ראשון כ"ו אב בשעה 10:30 בלילה
דמי רישום בסך 20 ₪

בברכה ההנהלה